

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 14 novembra 2014. god.
Ref. br.: RK727/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI20/14

Podnosilac

Musa Gjetaj

**Ocena ustavnosti presude CA. br. 2976/2013 Apelacionog suda Kosovo
od 5. decembra 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija, i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Musa Gjetaj iz Uroševca (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), zastupljen od strane g. Bashkim Latifi advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu CA. br. 2976/2013 Apelacionog suda Kosovo od 5. decembra 2013. god., koja je uručena podnosiocu zahteva 17. januara 2014. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude koja je navodno povredila njegova prava garantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), odnosno član om 3 [Jednakost pred Zakonom], članom 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], članom 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], stav 1, članom 54 [Sudska Zaštita Prava], članom 55 [Ograničenje Prava i Osnovnih Sloboda] stav 4, članom 102 [Opšta Načela Sudskog Sistema].

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 5. februara 2014. god., podnosilac je podneo zahtev Sudu.
6. Dana 6. marta 2014. god., predsednik je imenovao sudiju Kadri Kryeziu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Ivan Čukalović.
7. Dana 13. marta 2014. god., Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio da podnese punomoćje za g. Bashkim Latifi. Istog dana, Sud je poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
8. Dana 16. marta 2014. god., podnosilac zahteva je podneo Sudu tražena dokumenta.
9. Dana 15. septembra 2014. god., predsednik je zamenio sudiju Robert Carolan kao član Veća za razmatranje sa sudijom Arta Rama-Hajrizi,.
10. Dana 15. septembra 2014. god., Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj Sudije izvestioca i preporučilo Sudu u punom sastavu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Podnosilac je nastavnik sa stalnim ugovorom u osnovnoj školi u Dobride, opština Đakovica.
12. Na lokalnim izborima održanim u novembru 2007. godine, podnosilac zahteva se kandidovao za javnu službu. Za period u kome je učestvovao u kampanji, Direkcija za obrazovanje u opštini Đakovica, uskratila mu je platu nastavnika.

13. Kao rezultat toga, podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Đakovici, kojom je tražio naknadu za rad koji je obavljao kao nastavnik dok je učestvovao u kampanji na lokalnim izborima. Punomoćnik podnosioca zahteva je podržao tužbu podnosioca pred Opštinskim sudom, tvrdeći:

“[...] Tužilac je imao radni odnos na neodređeno vreme kao nastavnik [...] i tokom čitave kampanje bio je na poslu. [...] Tuženi su nepravedno uskratili platu tužiocu za period dok je učestvovao u izbornoj kampanji (novembar i 10 prvih dana decembra 2007. god.)”

14. Dana 20. juna 2013. god., Opštinski sud (presuda C. br. 58/08) odbio je zahtev podnosioca kao neosnovan. Opštinski sud smatra:

“[...] Sud je izveo dokaze i nakon što ih je ispitao, [...] našao je da je tužba neosnovana i odbio je.

Administrativno uputstvo MALS-br. 2007/07 MALS-a o ograničavanju političkih aktivnosti za opštinske službenike od 5. septembra 2007. god., [...] Član 6 propisuje da kada opštinski službenici podnesu svoju kandidaturu za javnu službu, on ili ona mora da uzme neplaćeno odsustvo 15 dana pre izborne kampanje, tako da bude oslobođen od svojih odgovornosti i obaveza u opštinskoj javnoj službi. Član 9 propisuje da opštinski javni službenici koji se kandiduju za javnu službu, imaju pravo da se vrate na svoje pozicije u roku od 1 (jedne) nedelje od dana kada se izborni rezultati javno objave ako nisu izabrani za javnu službu za koju su se kandidovali.

[...]

Na osnovu izvedenih dokaza, utvrđeno je da je tužba tužioca neosnovana, uprkos činjenici da je podnosilac zahteva redovno radio tokom perioda za koji traži nadoknadu.”

15. Podnosilac zahteva se žalio Apelacionom sudu u Prištini, zbog “bitnih povreda parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava”.
16. Dana 5. decembra 2013. god., Apelacioni sud (odluka CA. br. 2976.2013) odbio je kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i usvojio presudu Opštinskog suda.
17. U svom obrazloženju, Apelacioni sud smatra:

“Član 182.2 n) pomenut u žalbi nije bio povređen, obzirom da je izreka jasna i u saglasnosti sa dokazima u spisima predmeta. Drugim rečima, iz spisa predmeta je utvrđeno da se tužilac kao nastavnik u osnovnoj školi [...] kandidovao za javnu službu na izborima od 17. novembra 2007. godine. Kao kandidat za javnu službu, tužilac je trebalo da poštuje Administrativno uputstvo br. 2007/10 koje je doneto od strane Ministarstva za javnu upravu (u daljem tekstu: MJU), kao i obaveštenje MPA. Navedena dokumenta propisuju da kandidat za javnu službu koji učestvuje na predizbornim

aktivnostima treba da uzme neplaćeno odsustvo od dana kada je njihova kandidatura objavljena.

Ovaj dokument se primenjuje na čitavoj teritoriji Kosova i opštine ne mogu napraviti izuzetke i doneti drugačije odluke. Administrativno uputstvo reguliše pravila ponašanja kandidata tokom izborne kampanje u svim opštinama na Kosovu. Kandidat koji objavi svoju kandidaturu treba da poštuje propisana pravila“.

Navodi podnosioca

18. Podnosilac zahteva tvrdi da je Apelacioni sud, odbijajući njegovu žalbu na presudu Opštinskog suda, povredio njegova prava garantovana Ustavnom, odnosno član 3 [Jednakost pred Zakonom], član 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], stav 1, član 54 [Sudska Zaštita Prava], član 55 [Ograničenje Prava i Osnovnih Sloboda] stav 4, član 102 [Opšta Načela Sudskog Sistema]. Pored toga, podnosilac zahteva tvrdi povredu njegovih prava garantovanih članom 23. stav 2 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima. Podnosilac zahteva tvrdi i da su njegova prava zaštićena Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i njenim Protokolima bila povređena, ne navodeći nijedan član ovog instrumenta.
19. Podnosilac zahteva tvrdi: *“Prvostepeni sud i Apelacioni sud, nakon donošenja osporenih odluka – presuda, povredili su odredbe parničnog postupka sankcionisane u skladu sa članom 182.1 u vezi sa odredbama člana 183 i člana 182.1.n, [...]”*
20. Podnosilac zahteva, takođe, tvrdi da: *“Apelacioni sud nije ocenio nijednu od činjenica iznetih u žalbi, iako je u skladu sa odredbom člana 204. Zakona o parničnom postupku, drugostepeni sud obavezan da oceni u obrazloženju presude žalbene tvrdnje od odlučujuće važnosti prilikom donošenja svoje odluke. Stoga je Sud trebao da odluči poštujući hijerarhiju pravnih akata koji su propisani članom 22. Ustava [...]”*
21. Pozivajući se na član 23. stav 3 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, podnosilac zahteva dalje tvrdi: *“Sudovi su mu uskratili prava na nadoknadu za obavljen rad“, tako što nisu primenili ovu odredbu.*
22. Konačno, podnosilac zahteva traži od Suda da:

“[...] Razmotri povrede javnih organa u skladu sa presudom Osnovnog suda u Đakovici C. br. 56/2008 od 20.06.2013. god., i presudom Apelacionog suda u Prištini AC. br. 2976/2013 i da poništi iste kao neustavne i nezakonite“.

Prihvatljivost zahteva

23. Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.

24. U tom smislu, član 113.1 i 7. Ustava, propisuje:
1. *Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*
[...]
 7. *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.*
25. Pored toga, član 49. Zakona propisuje “*Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku*”.
26. U ovom slučaju, Sud primećuje da je podnosilac zahteva tražio rešenje da zaštiti svoja prava pred Opštinskim i Apelacionim sudom. Poslednji navedeni sud je poslednji stepen gde je podnosilac zahteva mogao da traži rešenje, obzirom da je iznos parničnog spora bio ispod 3,000.00 €. Sud, takođe primećuje da je podnosiocu zahteva uručena presuda Apelacionog suda 17. januara 2014. god., i da je on podneo svoj zahtev Sudu 5. februara 2014. god.
27. Dakle, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena stranka, da je iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju prema primenjivom zakonu i da je zahtev podnet u roku od četiri meseca.
28. Međutim, u svojoj daljoj oceni prihvatljivosti zahteva, Sud se poziva i na pravila 36 (1) c) i 36 (2) b) Poslovnika, koja propisuju:
- “(1) *Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: (c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.*”
 - (2) *Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključí:*
[...]
b) *da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava,*
[...]
29. Kao što je gore navedeno, podnosilac zahteva je osporio presudu Osnovnog Suda pred Apelacionim sudom zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
30. U međuvremenu, pred Ustavnim sudom, podnosilac zahteva navodi povredu njegovih prava garantovanih Ustavom koja se odnose na jednakost pred zakonom, direktnu primenu međunarodnih sporazuma i instrumenata, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, sudsku zaštitu prava, ograničenja osnovnih prava i sloboda i opšte principe pravosudnog sistema.
31. Sud primećuje da je u žalbenom postupku Apelacioni sud u vezi sa zahtevom za nadoknadu podnosioca obrazložio svoju presudu pozivajući se na odredbe

zakona na snazi. U tom pogledu, Sud nalazi da ono što pokreće podnosilac zahteva predstavlja pitanje zakonitosti, a ne ustavnosti.

32. S tim u vezi, Sud podseća na obrazloženje Apelacionog suda gde odgovara na tvrdnje podnosioca zahteva o povredi zakona i bitnim povredama procesnih odredbi navodno počinjenih od strane Apelacionog suda kada je odbio njegovu žalbu o nadoknadi. Apelacioni sud tvrdi:

“[...] Prilikom ocene osporene presude u granicama navoda navedenih u žalbi, ovaj sud nalazi da je ista doneta bez bitne povrede parničnog postupka, da je činjenično stanje pravično utvrđeno i da je materijalno pravo pravilno primenjeno. Dakle, prvostepeni sud je pravilno odlučio kada je odbio tužbu kao neosnovanu“.

33. U tom smislu, Sud naglašava da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost), navodno počinjenih od strane Vrhovnog suda, osim ili ako su one mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
34. Ustavni sud dalje ponavlja da nije njegova dužnost prema Ustavu da postupa kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantna prava procesnog i materijalnog prava (Vidi slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. god.; vidi takođe slučaj KI70/11 podnosioci zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. god.). Sama činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom slučaja, ne daje mu za pravo da pokrene argumentovane tvrdnje o povredi njegovih prava zaštićenih Ustavom. Sud primećuje da je podnosilac zahteva imao brojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj pred redovnim sudovima.
35. Ustavni sud može samo da razmotri da li su dokazi predstavljeni na pravilan način i da li je postupak uopšteno, gledano u celini, sproveden na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi *inter alia* slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, zahtev br. 13071/87, Izveštaj evropske komisije o ljudskim pravima usvojen 10. jula 1991. god.).
36. S tim u vezi, Sud primećuje da je obrazloženje koje se odnosi na zahtev o traženoj nadoknadi u presudi Apelacionog suda jasno i, nakon ocene svih postupaka, Sud je takođe zaključio da postupak pred Opštinskim sudom nije bio nepravičan ili proizvoljan (Vidi slučaj *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. god.).
37. Na osnovu gore navedenih razloga, Sud smatra da činjenice iznete od strane podnosioca zahteva ni na jedan način ne opravdaju navodnu povredu ustavnih prava na koje se pozvao podnosilac zahteva.
38. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilima 36 (1) c) i 36 (2) b) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 36 (1) c), 36 (2) b) i 56 (2) Poslovnika o radu, 15. septembra 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Kadri Kryeziu

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani